

Mgr IRENA GRUCHAŁA
Instytut Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa

Temat: Lwowski księgozbiór Heleny Dąbczańskiej (1863-1956) jako wyraz kultury książki epoki

STRESZCZENIE

Przedmiotem rozprawy jest księgozbiór znanej kolekcjonerki lwowskiej, którego znaczna część znajduje się obecnie w Bibliotece Głównej Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie. Biblioteka Dąbczańskiej była bardzo ceniona przez jej współczesnych, jednak do tej pory nie została dokładnie zbadana, nie powstała także szczegółowa biografia tej niezwyklej postaci, zasłużonej dla kultury polskiej i Krakowa. Podstawę źródłową pracy tworzy spis książek z biblioteki Dąbczańskiej, a także jej *Pamiętnik*. Wykorzystano również wspomnienia i artykuły osób, które ją znały, oraz inne publikacje. Zebrany materiał opracowano przy pomocy metod stosowanych w nauce o książce – bibliograficznej i proveniencyjnej, wykorzystano także metody biograficzną i ilościową. W rezultacie powstał obraz lwowskiej kultury książki drugiej połowy XIX w. i początku następnego. Tworzą go postacie zbieraczy, miejsca nabywania książek, charakterystyka opraw, proveniencje z bibliotek domowych i instytucji oraz publikacje lwowskich nakładców. Stwierdzono również, że na kształt księgozbioru miały wpływ zainteresowania Dąbczańskiej, które koncentrowały się wokół literatury, historii i sztuki, a także jej działalność kolekcjonerska. Na zawartość księgozbioru miał również wpływ repertuar wydawniczy i oferta lwowskich antykwariatów. Księgozbiór Dąbczańskiej miał profil humanistyczny, jak większość kolekcji okresu zaborów, wyróżniał się jednak na tle innych bibliotek uniwersalnym zakresem tematycznym. Obraz działalności Dąbczańskiej jest istotnym wzbogaceniem wiedzy o bibliofilstwie kobiet, które jest niedostatecznie znane. Natomiast opisy fragmentów bibliotek zachowanych w zbiorach Dąbczańskiej stanowią istotny przyczynek do badań kresowych kolekcji historycznych i odtworzenia ich dziejów.